

DEBATT

Delta på våre debattarenaer i papiravisen og på h-debatt.no
Tlf. 52 72 00 00

Adresse:
Debatt, Haugesunds Avis,
Postboks 2024, 5504 Haugesund
Epost: debatt@h-avis.no

Haugesunds Avis

- Skriv kort og poengtert.
- Vanlige innlegg, maks 350 ord. Kronikker, maks 550 ord (3000 tegn)
- Innlegg må undertegnes med fullt navn. Oppgi adresse og telefonnummer.
- Haugesunds Avis forbeholder seg retten til å forkorte/redigere innlegg.

De kloke valgene

LIV R. GRIMSTVEDT
Rektor HSH

Høgskolene og universitetene har stor betydning for regional rekruttering til næringsrettede profesjonsyrker på Vestlandet. De strukturvalgene som gjøres i UH-sektoren denne høsten kan dermed påvirke verdiskapingen i Norge.

Vi må ta aktive valg for å være klar til å mestre de utfordringene vi vet kommer» sa Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen da han presenterte regjeringens prioriterte langtidspanen for forskning og høyere utdanning.

Forskning som gir Norge den konkurransekraften vi trenger og den forskningen som kan løse vår tids utfordringer, skal prioriteres.

Det skal bygges kunnskap og kompetanse vi skal leve av i framtiden. Eller som statsministeren sa i sin nyttårstale: «kunnskap er morgendagens olje for Norges».

Rapporten «Eierskap for langsiktig verdiskaping på Vestlandet», viser at olje- og gassnæringen er Norges og Vestlandets suverente største, der Statoil alene hadde en verdiskaping på 240 milliarder kroner.

Ser en bort fra oljeselskapene, er det de tre havnæringene, maritim som inkluderer offshorefartøy og rigger, offshoreleverandører og sjømat som skaper mest verdier på Vestlandet.

Verdiskapingen for de vestlandske havnæringene var i 2012 på 175 milliarder kroner, og 60% av de norske hav-verdiene skapes på Vestlandet.

Da treffer kunnskapsministeren godt når han i langtidspanen for forskning og utdanning, nettopp har samlebetegnelsen «havs» på toppen av prioriteringslisten.

Samme dag som kunnskaps-

BLIR HER: 90 prosent av HSH-studentene jobber i Rogaland og Hordaland etter endt utdanning, skriver høyskolerektoren.

FOTO: LILLIAN HAUG SORTLAND

ministeren la fram sine langsiktige prioriterte, gjestet sentralbanksjef Øystein Olsen, Haugesund. Han presenterte et optimistisk budskap med lyse utsikter for norsk økonomi.

Ett av bildene han presenterte omhandlet tilgangen på arbeidskraft, og den varierer. Ikke bare gjennom året, men på tvers av landsdelene. I februar 2014 mente 25-34% av de spurte at tilgang på arbeidskraft begrenser produksjonen på Vestlandet og i Midt-Norge. Denne bekymringen er vesentlig lavere i resten av landet.

Høgskolene og universitetene har stor betydning for regional rekruttering til næringsrettede profesjonsyrker, akkurat som de har det for profesjonsyrkene i offentlig sektor.

En rapport utført ved høgskolen i Oslo og Akershus (Røberg, Rapport 2014 nr 7)

viser nettopp dette. Totalt står personer oppvokst på Vestlandet for mer enn tre fjerdedeler av de uteksaminerte kandidatene fra de næringsrettede utdanningene i landsdelen.

Vi må satse på hjemvendte vestlendinger og å utdanne regionalt.

Vestlendingene velger altså i størst grad å utdanne seg regionalt.

Men hvor bidrar de uteksaminerte med sin arbeidskraft?

Mindre enn fire prosent av ungdommene som hverken er vokst opp eller utdannet på Vestlandet velger å jobbe her. Den type innflytting utgjør

derfor bare en marginal del av arbeidsstyrken.

Andelen studenter som får seg jobb i landsdelen etter fullførte studier på Vestlandet, har økt fra rundt 55 prosent i 1998 til over 80 prosent i 2008. De som ikke slår seg ned på Vestlandet, reiser i stor grad til Oslo og ni av ti kandidater finnes igjen i disse to regionene to år etter endt utdanning.

Skal vi skaffe nok kompetent arbeidskraft innenfor de viktige hav-næringene, må vi derfor satse både på hjemvendte vestlendinger og å utdanne regionalt.

Og statistikken er på vår side; 90 prosent av HSH-studentene jobber i Rogaland og Hordaland etter endt utdanning.

Det som også er viktig for å dempe frykten for manglende arbeidskraft, er tallene som viser at fire av ti som har flyttet hit for å ta utdanning, faktisk er i jobb i vår region to år etter at de gikk ut

av HSH med vitnemål i hånden.

I disse dager er styrene ved alle universitet og høyskoler satt til å gjøre nye aktive valg. Vi skal denne høsten gi innstilling til Kunnskapsdepartementet på hvilke strategiske posisjoner vi ønsker å ta i et UH-landskap med færre institusjoner.

Dette er viktige valg ikke bare for våre studenter og tilsattes arbeidsplasser, men i høy grad også for landsdelens totale attraktivitet, tilgang på arbeidskraft og innovasjonsstyrke.

Hvilke valg vi gjør på Vestlandets universiteter og høyskoler nå, vil i tillegg ha stor betydning for verdiskapingen i Norge.